

sagde, at Summen var nedsat fra 72 Millioner Kr. til 39 Millioner, saa forholder det sig jo rigtigt, hvad jeg sagde, at det er, fordi man har udsat flere store Stykker af den samlede Plan, som man i Virkeligheden intet som helst Led har opgivet af. Og hvad jeg har godtgjort er fuldstændig rigtigt, nemlig at Udgifterne efter det foreliggende Forslag i de første 5 Aar vilde blive over 1 Million større aarlig end efter noget tidligere Forslag. At det ærede Medlem har større Kjendskab til Artillerividenskaben end jeg, er en Selvfølge, men naar han har den Mening, at Artillerividenskaben er paa et Standpunkt, hvorfra der ikke kan ventes nogen videre Udvikling i en nær Fremtid, har jeg jo oplæst, hvad man i Tydssland mener om denne Sag, og det stemmer ikke med det ærede Medlems Mening. Hans Lignelse om, hvad man vilde dømme om den Mand, der systematisk vilde modsætte sig eller undlade at kjøbe nye Klæder, kunde han have sparet, thi den finder ingen Anvendelse paa mig og mine Venner. Det ærede Medlem har ikke Ret til at sige, at jeg og mine Venner systematisk have modsat os Ordningen af vort Forsvar. Fordi vi ere imod Kjøbenhavns Befæstning, følger ingenlunde deraf, at vi ere imod Forsvarssagen i det Hele. Hans Ytringer om staaende Hære har min ærede Meningsfælle, det ærede 2det Medlem for 11te Kredts (Clausager), imødegaaet, saa det skal jeg ikke berøre videre; men naar han nævnte Macaulay imod mig og anbefalede mig at læse Macaulay, saa vil jeg tillade mig at sige, at jeg saa nogenlunde opmærksomt har læst Macaulay, og den Grundtone, der gaaer igjennem hans Historie, jeg kan sige den røde Traad, man kan finde i den, gjør det Samme gjældende, som jeg har sagt, nemlig at den staaende Hær kan ikke forliges med Frihedens Arav. Foruden det, jeg nævnte, skal jeg anføre en anden Ytring, nemlig den, hvor han siger, at Europas konstitutionelle Forsamlinger burde ikke have tilladt Oprettelsen af staaende Hære, forinden man havde sikket sig Midler til at bevare den Myndighed, som man nu en Gang havde. Denne kloge Politisk fulgtes kun i vort Land, siger han, nemlig England, saa at her oprettedes der ikke staaende Hære, forinden man havde sikket sig disse Midler. Det ærede Medlems Tale om, at det var ikke rigtigt, hvad jeg havde sagt, at man førend 1872 ikke ønskede Kjøbenhavns Befæstning, passede ikke til mine Ytringer. Jeg har ikke sagt, at man ikke ønskede den, tværtimod, den store Forsvarskommission i 1866 og Generalstabens Erklæring fra 1872 have begge udtalt, at saa ønskelig den end kunde være,

havde de dog opgivet denne Tanke. Hans Betragtning af Historien for flere Aarhundreder siden, da Kjøbenhavn var befæstet, finder jeg ganske overflødig i denne Forbindelse. Hvad jeg har sagt, er rigtigt, at først efter 1872 fremkom der Forslag og Planer om Kjøbenhavns Befæstning, først i anden Række og siden i første Række. Ni dernæst den Stemning imod Kjøbenhavns Befæstning, der for Dieblisset er i Folket, skulde være Følge af en Agitation, skulde være en opagiteret Stemning, maa jeg paa det Bestemteste protestere imod. Det er ikke mig bekendt, at mine Meningsfæller have reist omkring i Landet for at agitere imod Forsvarssagen, det har jeg aldrig nogensinde hørt eller set; derimod er det mig bekendt, at der har været holdt Tusinder af Møder af Officerer for at agitere for Kjøbenhavns Befæstning, men trods denne store Agitation er Stemningen imod Kjøbenhavns Befæstning ikke desto mindre blevet stærkt Aar for Aar. At jeg har Ret i denne Betragtning, vil jeg gjerne tillade mig at føre et lille Bevis for. Den 25de April 1876, kan man gjerne sige, blev der første Gang stemt paa Landets Valgtribuner for og imod Kjøbenhavns Landbefæstning, og da vide ærede Medlemmer nok, at tre Fjerdedele af Bælgerne gik imod Ministeriet Estrup og Befæstningen. Nu have ganske vist mine Modstandere anført saa ofte, at tre Fjerdedele af Valgfredene betyder ikke det Samme som tre Fjerdedele af Bælgerne, og deri have de Ret. Lægges man Stemmerne sammen paa hver Side, bliver Forholdet ikke som en $\frac{1}{4}$ til $\frac{3}{4}$, men saa bliver Forholdet omtrent som $\frac{1}{3}$ til $\frac{2}{3}$, eller i alt Fald Noget mellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{4}$ af Bælgerne have stemt imod Kjøbenhavns Befæstning. Men nu i 1883 blev der jo indgivet en Adresse med 106.000 Underskrifter for Kjøbenhavns Befæstning, og den har man anført mange Steder som et stort Bevis for den stærke Stemning, der er i Landet for Kjøbenhavns Befæstning. Men Adressen fortæller noget ganske Andet; den fortæller nemlig lige det Modsatte. Den 1ste Februar 1880 var der jo her i Danmark 581,000 Mænd paa 18 Aar og derover — de Herrer vide jo, at denne Adresse gik ned til at tage alle Mænd fra 18 Aar med, det var ikke blot Bælgerne — og lægger man hertil det Procentantal, hvormed Befolkningen regelmæssig tiltager om Aaret, nemlig 1 pCt., for hvert Aar indtil 1883, da Adressen blev indgivet, vil man se, at trods den stærke Agitation for at staffe Underskrifter og til Trods for, at det ogsaa lykkedes at faae adskillige Venstremænd til at underskrive, fordi man gjorde